

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3989/2020
01.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Бранке Дражић, чланова већа, у парници тужиоца малолетне АА из ..., чији је законски заступник мајка ББ из ..., чији је пуномоћник Игор Петровић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Сања Главонић, адвокат из ..., ради измене одлуке о висини издржавања, одлучујући о ревизији туженог која је изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 548/19 од 17.12.2019. године, у седници већа која је одржана дана 01.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 548/19 од 17.12.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П2 237/2018 од 03.10.2019. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезан тужени да на име свог доприноса за издржавање тужиље плаћа месечно износ од по 15.733,00 динара почев од 24.10.2016. године, као дана подношења тужбе па убудуће, све док обавеза по закону траје или се не измени, и то најкасније од 1. до 5.-ог у месецу за текући месец, с тим што ће износе доспеле до правноснажности пресуде платити одједном, све преко законског заступника малолетног детета мајке ББ из ..., у року од 15 дана по пријему пресуде. Ставом другим изреке тужбени захтев је одбијен преко досуђеног износа од 15.733,00 динара до траженог износа од 20.310,00 динара. Ставом трећим изреке констатовано је да се том пресудом мења висина доприноса за издржавање утврђена пресудом Првог основног суда у Београду П2 6913/10 од 23.12.2010. године у ставу трећем изреке. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да на име трошкова парничног поступка исплати тужилји износ од 92.700,00 динара у року од 15 дана по пријему пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 548/19 од 17.12.2019. године одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Јагодини П2 237/2018 од 03.10.2019. године у ставовима првом, трећем и четвртим изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11) са изменама и допунама, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

Од стране другостепеног суда није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Првог основног суда у Београду П2 6913/10 од 23.12.2010. године разведен је брак између законске заступнице тужиље и туженог, а дете странака, малолетна АА, поверена је на самостално вршење родитељског права мајци ББ, с тим што је тужени обавезан да име свог доприноса за издржавање малолетне АА плаћа износ од по 9.000,00 месечно, почев од 01.09.2010. године па убудуће, коју обавезу је у потпуности измиривао. У време доношења ове пресуде тужиља је имала ... године, сада има ... година и ученица је ... разреда основне школе. Мајка тужиље је у време доношења претходне пресуде била запослена и остваривала зараду од 60.000 динара, у време подношења тужбе запослена је у ... у ... и остварује месечну зараду од око 79.000 динара, нема обавезу издржавања у односу на друга лица осим у односу на тужиљу, а право на дечији додатак није остварила. Тужиља живи са мајком у стану који је у власништву мајке који је купљен на кредит и који мајка отплаћује месечно износом од по 186,58 евра. Тужени у време доношења претходне пресуде није био запослено лице и могао је да остварује месечни приход од 42.706,00 динара сходно просечној заради у ..., где је живео и где и данас живи. Ни у време подношења тужбе тужени није запослен и нема стални извор прихода, нити имовине из које може да стиче приходе, већ остварује повремену месечну зараду као ..., обављајући делатност на Засновао је нову брачну заједницу дана 01.06.2017. године, живи са супругом која је незапослена и мајком која је незапослена, а која остварује повремени приход бавећи се ... услугама. Тужени болује од епилепсије. Вештачењем од стране вештака економско-финансијске струке утврђено је да у време доношења претходне пресуде укупне месечне потребе малолетне АА износиле су 19.837,00 динара, а на дан подношења тужбе 24.10.2016. године, укупне месечне потребе износе 30.024,00 динара, што је последица промене цена основних животних потреба, трошкова школовања тужиље и додатних потреба. Вештачењем је такође утврђено да тужени на дан подношења тужбе остварује минимални приход у износу од 58.867,00 динара, сходно просечној заради у ... где обавља делатност на ..., а остварује и друге приходе у износу од 3.971,00 динара, на име примања за ауторско дело и остало, тако да остварује месечни приход у износу од 62.838,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови применили материјално право када су, пре свега, закључили да су испуњени услови из члана 164. Породичног закона да се обавеза издржавања, коју тужени има у односу на тужиљу промени и обавезали туженог да доприноси издржавању свог малолетног детета у досуђеном износу.

Одредбом члана 164. Породичног закона прописано је да се висина издржавања може смањити или повећати, ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Одредбом члана 160. став 1. Породичног закона прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Потребе повериоца издржавања према ставу 2. и 3. овог члана зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода и других околности које су од значаја за одређивање издржавања. Могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица и других околности од значаја за одређивање издржавања.

Потребе малолетног детета, као повериоца издржавања и могућности туженог, као дужника издржавања правилно су утврђене применом критеријума за одређивање издржавања садржаних у одредби члана 160. Породичног закона.

У конкретном случају стекли су се услови за измену раније одлуке о висини доприноса за издржавање тужиље, малолетне АА, коју плаћа тужени, јер је у време доношења претходне одлуке малолетна АА имала ... године, што значи да су њене потребе увећане у односу на време када је донета ранија одлука о висини доприноса за издржавање. Минимална сума издржавања која се плаћа као накнада за хранитеља, односно за лице на породичном смештају, сада износи 26.779,00 динара, коју су судови узели као полазну основу за утврђивање висине доприноса за издржавање коју је у обавези да плаћа тужени. При томе, ревизијски суд је закључио да су нижестепени судови све критеријуме за одређивање издржавања прописане одредбом члана 160. Породичног закона правилно утврдили и да се досуђеним износом издржавања од 15.733,00 динара месечно не угрожава се егзистенција туженог, као дужника издржавања, задовољавају се основне потребе тужиље, повериоца издржавања. Остала средства потребна за издржавање тужиље обезбедиће мајка, законски заступник, делимично новчаним давањима, а делимично свакодневним старањем и бригом о тужиљи. Већи допринос од досуђеног, када се узму у обзир све околности конкретног случаја прописане чланом 160. Породичног закона, угрозио би егзистенцију туженог, а тиме посредно и извор прихода за тужиљу.

Неосновани су наводи у ревизији туженог да другостепени суд није водио рачуна о могућностима дужника издржавања, које се утврђују у зависности од његових прихода и личних потреба и обавезе коју он има за случај издржавања других лица, а у конкретном случају тужени је поновно закључио брак па су његове обавезе увећане према супрузи која је незапослена, он незапослен, као и мајка која живи са њима у заједничком домаћинству. Наиме, правилно је другостепени суд оценио ове чињенице, али и могућности туженог као дужника издржавања, као и чињеницу да као ... може да оствари и приходе од ауторских права, као и додатну зараду, без обзира на чињеницу да издржава супругу која је незапослена, али која је радно способна, као и мајку која остварује повремене приходе од ... делатности.

Неосновани су и наводи у ревизији туженог да је другостепени суд погрешно применио материјално право у погледу одлуке о трошковима поступка, обзиром да тужени није дао повода за вођење овог поступка, те да је тужиља само делимично успела у спору. Наиме, тужени јесте дао повода за тужбу, обзиром да не доприноси

издржавању тужиле износима који су неопходни за њено издржавање, а одлука о трошковима парничног поступка је правилна, с обзиром да је донета сагласно одредби члана 207. Породичног закона, а према слободној оцени суда, водећи рачуна о правичности, а сагласно успеху странака у спору.

Са изнетих разлога Врховни касациони суд је применом одребе члана 414. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић